

مصدق آیه مودت در نزد شیعه و سنی

در بین تمام مسلمین جای تردید نیست که فقط اهل بیت(ع)، حامل علوم حضرت رسولند و این معنی در بین دانشمندان سنی مذهب نیز مورد تصدیق است.

در بین تمام مسلمین جای تردید نیست که فقط اهل بیت(ع)، حامل علوم حضرت رسولند و این معنی در بین دانشمندان سنی مذهب نیز مورد تصدیق است.

به گزارش خبرنگار مهر، چون مودت به اهل بیت(ع) ملازم متابعت آنها و پیروی از آداب و سنن آنهاست و نیز مستلزم آشنا شدن به علوم آنها و کشف حقائق قرآن و مراتب توحید است، لذا در رتبه بقاء و دوام وجود مقدس حضرت رسول اکرم(ص) و در سلسله علل مبقیه اسلام و به دنبال نتایج حاصله از زحمات آن حضرت است. و بنابراین حقا اجر و مزد رسالت خواهد بود؛ چون بنا بر بیان سابق انگیزه رسالت، وصول افراد بشر به مراتب انسانیت و عروج آنان از سطح بهیمیت به درجه بشریت و رسیدن به اهداف خاصه انسانی و خروج از هر گونه شرک و ورود در سلسله مراتب توحید است و اگر کسی چنین سیری بنماید حقا مزد رسالت را خواهد داد و این سیر بدون بستگی و مودت اهل بیت(ع) که حکم وجود باقیه خود رسول الله(ص) و به منزله نفس نفیس آن حضرت هستند صورت نخواهد گرفت. در بین تمام مسلمین جای تردید نیست که فقط اهل بیت(ع)، حامل علوم حضرت رسولند و این معنی در بین دانشمندان سنی مذهب نیز مورد تصدیق است.

علامه آیت الله سیدمحمد حسین حسینی طهرانی در تفسیر آیه مودت بیاناتی داشتند که به اختصار چنین می آید: **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ / بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ / «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ» (۱)**

روایت ابوحمره ثمالی در تفسیر آیه مودت

مرحوم سیدشرف الدین فرماید: «احمد حنبل کما آنکه در الصواعق المحرقة نیز آمده است، از ابن عباس در تفسیر قوله تعالی: **وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا** روايت می کند که او گفته است: مراد مودت آل محمد است.»

و نیز از ابوحمره ثمالی در تفسیرش از ابن عباس مروی است که: چون بعد از هجرت، اسلام استحکام یافت، أنصار گفتند: خدمت رسول خدا مشرف شویم و به او عرض کنیم که از این به بعد، امور مهمی برای شما پیش خواهد آمد، این اموال ما را بگیر و در مقاصد خود بکار بند. سپس خدمت آن حضرت مشرف شدند و مطلب خود را معروض داشتند؛ آیه: **قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ** نازل شد.

حضرت فرمودند: **«تَوَدُّونَ قَرَابَتِي مِنْ بَعْدِي، فَخَرَجُوا مُسْلِمِينَ لِقَوْلِهِ»** به اُقرَبای من بعد از رحلت من مودت کنید. پس أنصار از نزد آن حضرت با کمال تسلیم و اطاعت خارج شدند. و لکن منافقین گفتند: این مطلبی است که محمد افترا بسته و به خدا نسبت داده است، او می خواهد به واسطه این تسلیم و مودت، ما را بعد از خود در مقابل اُقرَبایش ذلیل کند؛ این آیه نازل شد: **أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا**. بلکه می گویند: او بر خدا به دروغ افترا بسته است. «(۲) و این حدیث را نیز ثعلبی و بقوی، همان طور که در «الصواعق المحرقة» آمده است از ابن عباس روایت کرده اند.»

اعتماد بیجا بر منقولات صدر اول صحابه، سبب نزول بلا بر مسلمین

سپس می گوید: «خدا حسد را بکشد که چگونه صاحبش را در اندرون دوزخ می فرستد! ببین چگونه صحابه مخالف با اهل بیت(ع) از دین خدا خارج شدند، و به جهت حسد نمودن با اولیای خدا، پیغمبر خود را که صادق و امین است تکذیب نمودند تا درباره نفاق آنها این آیه در قرآن مجید نازل شد، قرآنی که مسلمانان در هر شب و روز تلاوت می کنند.

و با همه این احوال، همان تخمی که اهل نفاق پاشیدند با روی کار آمدن قدرتمندان از بنی امیه رشد نموده و نمو کرد تا به حدی که مسلمانان از این آیه و معنای آن غافل شدند و امر ملتبس شد و شبهه در اذهان جای گرفت و این بلای عجیب فقط به علت اعتماد جمهور مسلمانان است بر طبقه صدر اول که آنها بنای خود را بر عدالت هر فرد از صحابه گذاردند با آنکه در کتاب خدا از شئون منافقین و انتظار آنها نسبت به مرگ رسول خدا همیشه آیاتی را تلاوت می کنند و این بلا به اندازه ای شدید شد که به طور کلی غور نمودن و بحث کردن در احوال آنها ممنوع شد و باب تحقیق و بحث و رد و انتقاد چون بر روی مسلمین بسته شد، از بحث در احوالات آن صحابه منافق سکوت بعمل آوردند و بسیاری از حقائق را ضایع نمودند و طبق آراء باطله خود لباسی از حقیقت بر تن هر منافقی نمودند و نیز بدین جهت در معنای آیه: **قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ** اختلاف کردند با وجود این همه نصوصی که از رسول خدا بر مودت عترت مطهر آن حضرت وارد شده است و این احادیث فراوانی که با صراحت تام، تمام امت را امر به مودت آنان می کند. «(۳) تا اینجا کلام علامه سیدشرف الدین به پایان رسید؛ و الحق بحثی لطیف و متقن بود.

مقصود از قربی فقط ائمه طاهرين(عليهم السلام) هستند

و محمد بن یعقوب کلینی در «کافی» از حضرت امام جعفر صادق(علیه السلام) روایت کرده است که: **قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَا يَقُولُ أَهْلُ الْبَصَرَةِ فِي هَذِهِ الْأَيَّةِ: قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً - الْأَيَّةُ ؟ قِيلَ: إِنَّهُمْ يَقُولُونَ لِأَقْرَبِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ. قَالَ: كَذَبُوا، إِنَّمَا نَزَلَتْ فِيْنَا خَاصَّةً فِي أَهْلِ الْبَيْتِ: فِي عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ، أَصْحَابِ الْكِسَاءِ. (۴)**

حضرت فرمودند: اهل بصره در معنی این آیه چه می گویند؟ به آن حضرت پاسخ دادند که آنها می گویند: این آیه راجع به جمیع اقربای رسول خداست. حضرت فرمودند: دروغ می گویند! این آیه درباره ما به تنهایی نازل شده است، این آیه درباره اهل بیت(ع)، اصحاب کساء: علی و فاطمه و حسن و حسین است.»

و در کتاب «محاسن» برقی از حضرت باقر(علیه السلام) حدیث می کند: **إِنَّهُ سُئِلَ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ . فَقَالَ: هِيَ وَاللَّهِ فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي أَهْلِ بَيْتِهِ** «از حضرت راجع به آیه مودت سؤال شد. حضرت فرمودند: سوگند به خدای که مودت فریضه ای از فرائض خداست بر بندگان، درباره محمد صلی الله علیه و آله و سلم که نسبت به اهل بیت آن حضرت وارد شده است.»(۵)

و نیز در کتاب «کافی» از حضرت باقر(علیه السلام) روایت است که: **إِنَّهُ سُئِلَ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ . فَقَالَ: هُمْ الْأَيُّمَةُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ**. «از حضرت سؤال شد که ذوی القربی که در آیه: **قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ ذَكَرٌ شَدِيدٌ** است چه کسانی هستند؟ حضرت فرمودند: مراد از ذوی القربی در این آیه فقط ائمه علیهم السلام هستند.»(۶)

ملاحظه می شود که مفاد اخباری که درباره موضوع ذوی القربی و وجوب مودت آنها از طریق شیعه و سنی وارد شده است واحد است. شیعه هیچ ادعایی درباره مودت اهل بیت(ع) غیر از آنچه خود بزرگان عامه در کتب خود آورده اند ننموده است و این خود دلیل است بر آنکه وجوب مودت آل محمد بطور مسلم و یقین از خود رسول الله به امت توصیه شده است.